

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni mediji in praznike.

Inserati: do 9 petti vrst ā 1 D, od 10—15 petti vrst ā 1 D 50 p, večji inserati petti vrst ā 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrst ā 3 D; poroke, zaročki velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 D.

Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davki posebej.

Vprašanjem gledi inserator naj se priloži znakma za odgovor.

Upravljanje "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje
Telefon štev. 34.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje
Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisana in zadeta frankovana.

Rokopis se ne vraca.

Posebne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1.—
v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1·25

Poština plačana v gotovini.

Slovenski Narod velja:	V Jugoslaviji		
	v Ljubljani	po pošti	v inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povlačenju se ima dalša naročina doplačati.

Novi naročniki naj posijo v prvič naročino vedno po nakazici.

Na samo pismena naročila brez poslovne denarja se ne moremo ozirati.

Prof. Friderik Juvančič:

NOVA KONSTELACIJA.

Poskus nasilne rešitve reparacijskega problema s strani Francije je razbiral politični položaj ter rodil kot prvo posledico dalekosežnega pomena novo grupacijo zapadnih sil. Najnovejša poročila iz Londona in Pariza ne dovoljujejo nobenega dvoma več, da o kaki entente cordiale med britskim in francoskim kabinetom glede reparacijskega vprašanja ne more biti govora. Vse kaže, da se bo v poteku francosko-nemškega spora Anglia držala passivno, sledči svoji starci in zanesljivi devizi: »wait and see«. Po vseh, ki so došle iz Washingtona, soditi, misli Amerika zavzeti slično stališče, dasi so se pojavili isipotomi, da se je jela Hardingova vlada za evropske razmere v zadnjem času malo bolj zanimali kakor doslej. Dočim sta torej Anglia in Amerika kot gospodarsko najjačji potenci sveta odkrito priznali svojo desinteresiranost v sporu in kvečemu zagotovili Francijo svoje »blagohotne neutralnosti«, sta se postavili Belgija in Italija iskreno na francosko stran. Glede Belgije, ki je poleg Francije pri reparacijah najbolj interesirana, je to povsem umljivo in ni bilo drugega pričakovati. Temobilje presenetil nadnadin preokret Italije, ki ga je pač predvsem pripisovali novi orientaciji Mussolinijevi vlade.

Eminentne važnosti za presojo položaja je govor, ki ga je imel Poincaré v petkovih sejih francoske poslanske zbornice in ki ga je skoro smatrati za nekak zunanjepolitični eksposé. Z občudovanja vredno odkritosrčnostjo je šef pariškega kabimenta pri tej priliki obratil vse, kar je francosko - angleškim odnosom doslej dajalo značaj javne tajnosti. Povedal je, da francosko-angleški sporazum ni bil nikoli polno — »n'a jamais impliqué la conformité des vues deux pays sur toutes matières«. Za tak sporazum bi bilo potrebno, da eden oba narodov žrtvuje gotove svoje interese drugemu na ljubo, česar Anglia ni nikoli storila. »L'Angleterre n'a jamais compris l'entente de cette façon«. Angleška politika je bila vedno politika proste roke, ki ni poznaла oziroma na Francijo in je bila mnogokrat francoskim interesom očitno protivna, kakor pred kratkim v Tan-

gerju in v Tuniziji. Bivša angleška vlada je prigovarjala Grkom, naj začno sovražnosti in se ni ozirala na odločno voljo Francije, ohraniti v Orientu mir. Ko je ista vlada v Mopotamiji podpirala emira Faycal, si menda ni domišljala, da je bilo to Francozom posebno prijetno. Danes naj bi na željo britske vlade Francija raztrgala pogodbo, ki jo je z Veliko Britanijo vred podpisala, in to zato, ker si ta domišlja, da ima edino ona v roki ključ do rešitve reparacijskega problema, ki jo govorijo nekoliko zanima, ki pa Francijo zanima mnogo bolj. Kaj naj počne Francija brez rešitve tega problema. Kako naj spravi v ravnotežje svoj budget, kako naj skrbi za svoje razdejane pokrajine, kako naj živi?

Klub temu — je nadaljeval Poincaré — sem trdno uverjen, da se bo angleško - francoski sporazum obdržal, in sicer zato, ker je Angliji ravno tako potreben kakor nam. Klub rezerviranosti naših angleških prijateljev danes v Poreniu nismo sami. Nam ob strani stoejo belgijski vojaki in inženirji. Z Belgiji in z nami bodo sodelovali italijanski inženirji, in kdo ve, če se v naši družbi prej ali slej ne znajdejo tudi Angleži? Nemška vlada je smatrala za svojo dolžnost, proti naši akciji glasno protestirati. Dolži nas krštitve Versajske mirovne pogodbe. Tega nas dolži vlada, ki dologeče te pogodbe vsak dan z nogami tepta. Wolffov urad poroča, da je celo odpoklicala svoja poslanika v Parizu in Bruslu. Pustila pa je v vsakem obeh mest vodjo poslov, ki bo za potrebne pogovore zadostoval. Pripravljeni smo vsak čas začeti pogajanja z Nemčijo kakor tudi s svojimi zaveznicami. Ta pogajanja pa morajo temeljiti na iskrenih tleh.«

Glede razmerja napram Zednjem državam je omenil Poincaré, da je prijateljsko in da ni res, da bi bila Amerika odpoklicala svoje vojaštvo iz Porena z demonstrativnim namenom. Odhod ameriških vojakov je bil davno sklenjena stvar. S to Poincaréjevo izjavo stoji kolikotliko v protislovju pisanje oficijezne »Washington Post«, katere glavni urednik Bennett je osebni prijatelj predsednika Hardinga. »Zedinjene države — piše ta list — so svetovale

Franciji vse, kar more svetovati prijatelj prijatelju. Opozorile so jo, da je okupacija nemškega ozemlja nespametna in nevarna. Isti prijateljski nasvet je prejela Francija od Velike Britanije. Namesto, da bi se pa držala svojih najmočnejših zaveznic, je krenila Francija drugo pot, kamor ji Amerika in Anglia ne moreta slediti. Ločita se z obžalovanjem od nje, žeče ji, da se njeni aventuri ne izpremeni zanjo v katastrofo.«

V prijetnem protislovju s tem nesimizmom so bese, ki jih je pretekli teden o priliku banketa »Neodvisne komisije Društva narodov« v New-Yorku izpregorovil bivši minister George Wickersham. Obžalujec, da je Amerika prepustila izvedbo mirovnih pogodb njeni usodi, je ugotovil, da ameriško ljudstvo čuti rastočo potrebo, zahtevati od svoje vlade, naj končno uvidi svojo dolžnost in vrže svoj velikanski vpliv na tehnico, da pomaga razresiti zamotani evropski problem potom »Društva narodov.«

Cisto nova pota za rešitev reparacijskega vprašanja kaže Mussolini. Po vseh iz Rima ima šef italijanskega kabimenta v mlsih omejitve reparacijskega problema na kontinent, to se pravi na neposredno interesirane države, ki so po njegovem mnenju Italija, Francija in Belijska. Kajti le za tě države je točna izvedba reparacij živiljenjski pogojni. Nemčija se mora pripraviti do tega, da bo izvršitev reparacij sama hotela. Le pod tem pogojem bo morala pristopiti sindikatu za obnovitev Evrope, ki mu bodo gotovo prisodelili na pomoč ameriški finančniki. Mussolinijevo mnenje je, da bi Nemčija svojim obveznostim mogla biti kar, če bi le hotela. — Tudi iz Mussolinijevega načrta je jasno razviden najnovejši pojav v svetovni politiki: nova grupacija »aliiranih in asociiranih držav.«

DEMONSTRACIJE BREZPOSELNIH NA DUNAJU.

— Dunaj, 15. jan. (Izv.) Danes opoldne so bile ponovne demonstracije brezposelnih. Okoli 6000 brezposelnih se je zbralo pred magistratom, kjer so imeli kratke protestne shod, na kar so brez vsakega večlega incidenta odšli pred parlament. Poseljava na deputacije le odšla v zbornico, kjer je izročila resolucije shoda socijalnim demokratom.

* * *

Deset let udobnega življenga pa vendar ni popolnoma izbrisalo v njem smisla za trgovino. Tako je počival od januarja do decembra, pri tem pa je bil videti kakor kak finančnik na počitnicah. Če je šel, kar se je pogosto zgodilo, v kak umetniški atelij, bi se tujev ne vedel odločiti, ali ga je privlačevala ljubezen do umetnosti, ali pa možnost, da naloži svoj denar. Gibal se je v različnih krogih, a se jim je vendar odtegalo. Rad je bil v družbi umetnikov, ki so ga smatrali za moža, ki hoče veljati za poznavalca. Med mlajšim trgovskim svetom, ki ni bil nikdar ž njen v zvezi, so ga pa imeli za dilettanta. Skratka, Aix-les-Bains za časa sezone je bil pravi kraj zanj, tu se mu nikdar ni pripetilo, da bi se vznemirjal ali razburjal. Lepota malega mesta, množica lepo oblecenega v prijaznega naroda, rožnato barvanjo življenja v tem kraju, vse to ga je privlačevalo. Vendar je bila vila des Fleurs ona stvar, ki ga je privlačila v Aix. Sicer ni nikdar za več izdal kot za navaden cekin, na druge strani pa je bil tako hladen opazovalec. Imel je enega ali dva bankovca v ženu skoraj vsak večer za one, ki so izvabljali. Toda veselje njegovega čudnega v dilektantskega duha je obstajalo v sledjanju bitke, ki se je vršila noč za nočjo med surovo naravo in olikanimi manirami. Žanj je bilo nekaj izrednega, da so sledne vedno zmagovali. Sicer so pa tudi tu bile izieme.

Na primer: Prvi večer temu poslednjemu obisku je našel sobe prevročene in je stonil v malj vrt, ki se je zadaj razprostiral v obliki

O prenosu poslov na velikega župana.

Kar se tiče prenosa poslov na ministra, je treba ločiti med oddelki pojedinih ministrstev in med pokrajsko upravo. Po drugem odstavku člena 25. zakona o obči upravi se ti oddelki pojedinih ministrstev podredu občinstvu v okviru občinstvene uprave. Na ministrstvo tedaj nih kompetenca ne bo prešla in bodo ti oddelki svedeti na določane posle, še nadalje vrisli, a seveda za ono občinstvo, v katerem se načrtajo, točni edinole za Ljubljansko, ne pa objednem tudi za mariborsko občinstvo. Iz tega razloga se bo moral za Maribor postaviti poseben referent, ki bo seveda imel isto kompetenco, kakor doteden oddelek ministrstva, ki se podreduje občinstvu v Ljubljani. Ta podreditve pod občinstvo upravi v Ljubljani pa je načelno v pokrajskih občinstvih, ki spadajo deloma pod občinstveno upravo, deloma pa stoje izven občinstvene uprave.

Nastopnih pokrajskih občinstev v Ljubljani ni pričevati občinstvene uprave.

Oddelki ministrstva pravde (sodna uprava); delegacija ministrstva finančne in pokrajske uprave (finančna uprava); direktorja pošte in brzava, inšpektoval državnih železnic (državna prometna podjetja); direktorja šuma, odsek B (državne gozdne domene) komanda dravskih divizijskih občinstev (vojna uprava).

Imeli smo v Sloveniji še nekaj poslov, ki ne spadajo pod pojmom občinstvene uprave, a so jih upravljala tako pokrajska občinstva, ki predvsem opravljajo le posle občinstvene uprave.

V Sloveniji imamo poleg pokrajske uprave, ki je načelno pokrajski namestnik še celo vrsto pokrajskih občinstev, ki spadajo deloma pod občinstveno upravo, deloma pa stoje izven občinstvene uprave. Nastopnih pokrajskih občinstev v Ljubljani pa je načelno v pokrajskih občinstvih, ki ne pomena, da bi moral ostati tudi pri isti notranji organizaciji. Notranja organizacija nekaterih izmed teh oddelkov se ne bo moral izpremeniti edinole le v slednjem časnu teritorialnem področju, temveč morda predvsem tudi vsled prenosa mnogih poslov na samoupravo. Vse to velja za agrarno direkcijo, generalno inšpekcijsko vode, graščeno direkcijo, pokrajski oddelek in pokrajski ministrstva za trgovino in industrijo, pokrajski zdravstveni odsek in rudarsko upravo.

Drugače je glede poslov pokrajske uprave. Tu je v smislu člena 134. odst. 3 ustavne in člena 125. odst. 5, zakona o občinstveni upravi močno tudi prenos nekaterih poslov na poenina ministrstva. Vendar pa to v Sloveniji nikakor ni potrebno. Pokrajska uprava za Slovenijo je predvsem opravljala posle II. inštanc dočim so bila okrožna uprava za Slovenia in tem obstoja v tem obdobju. Ministrska kompetenca pokrajske uprave za Slovenijo je v glavnem le v tem obdobju in še obstoja, da je ta II. inštanca objednem poslednja instanca in to celo takrat, kadar je iz emona kot I. stopnja odločila. (Navadno nameč odloča v Sloveniji v I. stopnji okrožna uprava.) Pokrajska uprava je preneta pod staro Avstrijo opravljala ministrstvo. Z ozirom na obstoječe velike razlike v pravnih sistemih pojedinih pokrajskih občinstev spadajo v občinstveno agrarno direkcijo, generalno inšpekcijsko vode, gradbena direkcija, pokrajski oddelek ministrstva za trgovino in industrijo, pokrajski zdravstveni odsek rudarsko glavarstvo. Pokrajska uprava pa obsegata 6 oddelkov in ti so: predstveni oddelek, notranji oddelek, polodelski (kmetiški) oddelek, prosvetno-verski oddelek, socialno-politični oddelek ter odsek A direkcije šum.

Mnogo poslov, ki jih sedaj opravljajo pokrajska občinstva, namenjena občinstveni upravi, so izmed pokrajskih oddelekov pojedinih ministrstev. Izmed pokrajskih oddelekov pojedinih ministrstev spadajo v občinstveno agrarno direkcijo, generalno inšpekcijsko vode, gradbena direkcija, pokrajski oddelek ministrstva za trgovino in industrijo, pokrajski zdravstveni odsek rudarsko glavarstvo. Pokrajska uprava pa obsegata 6 oddelkov in ti so: predstveni oddelek, notranji oddelek, polodelski (kmetiški) oddelek, prosvetno-verski oddelek, socialno-politični oddelek ter odsek A direkcije šum.

Posli občinstvene uprave v pokrajskih občinstvih se sedaj predvsem pokrajska uprava in nekateri pokrajski oddeleki pojedinih ministrstev. Izmed pokrajskih oddelekov pojedinih ministrstev spadajo v občinstveno agrarno direkcijo, generalno inšpekcijsko vode, gradbena direkcija, pokrajski oddelek ministrstva za trgovino in industrijo, pokrajski zdravstveni odsek rudarsko glavarstvo. Pokrajska uprava pa obsegata 6 oddelkov in ti so: predstveni oddelek pojedinih pokrajskih občinstvene uprave in občinstvene župane. Edina izprememba, ki se pa ravnotak nanaša na one resorte, ki jih sedaj zastopajo oddelki pojedinih ministrstev v Ljubljani, bo pač ta, da bo v smislu člena 18. zakona o državni upravi v upravnih sodiščih v takih slučajih, v katerih bi dandas poski pokrajske uprave ali pa kak ljubljanski oddelek ministrstva izjemoma kot I. stopnja odločil in zakon izrecno ne izključuje pritožbe na ministrstvo, tačno tedaj dopustna pritožba na ministrstvo. Kadar bo pa občinstvena uprava odločala v II. stopnji, takrat bo dopustna le tožba na

A. E. W. Mason:

1

KLIC NA POMOČ.

L.

Poletni bliski.

Mr. Ricardo je imel navado potovati v Aix-les-Bains*, brž ko je prišel drugi teden v avgustu, in tu je udobno živel pet ali šest tednov. Zjutraj se je šel kopat, popoldan je napovedal v svojem avtomobilu, nato je šel v cerkev večerjeti in prehodil v svoj dom, kjer je živel. Zjutraj je bil vodil v sosednjem domu, kjer je živel njegov prijatelj, kajti bil je čudak. Vse stvari v njegovem življenu so bile pretirane malenkosti. Ob čudnem zavetju, da je bil bogat, svoje bogastvo si je bil sam pridobil in naložil ga je v varnih pačnjih. Bližal se je že svojemu petdesetemu letu, na stanu je bil vodvec — kar mu je zelo urazilo, ker ni imel zakonskih sitnosti, a mu tudi ni nihče mogel očitati, da je star samec. Slednji pa je bil bogat, svoje bogastvo si je bil

pravne sodišča, ne pa pritožbi na ministrstvo.

Gledate prenosa poslov na lok. samoupravo i. s. v glavnem pač le na oblastno samoupravo bi bilo omeniti, da spada v kompetenco oblasne samouprave izmed nefinancijskih poslov predvsem pospeševanje lokalnih koristi prebivalstva z lastnimi zmognostmi sredstvi teh ozemelj. To se sodi z ustanovljenim em. zrazenjem, vzdruževanjem in podpiranjem raznih naprav in zavodov, ki služijo povzročiti gospodarstvo, socijalni odnosniki, zdravstvo in prosvetne v oblasti. Gre tedaj za posle, ki jih moreno opravljati ali država ali samoupravne edinice ali tudi zasebniki, a ki vsled krajinega pomena morda z večjo vremeno opravljanju teritorialne samoupravne edinice kot pa država same in pri kateri bi inicijativa zasebnikov vsled velikih finančnih žrebov in vseh trajnih potreb navadno ne zadoščala. Pri teh poslih tedaj ne gre za akte javnega gospodarstva ali imperija nad prebivalstvom. Prenos takih poslov na oblastno samoupravo se tedaj ne bo vršil kar manj, temveč poslagoma, saj sta oba faktorja država kakor oblastna samouprava jednako upravljena do gori omenjenega pospeševanja. Tam seveda, kadar je pospeševanje v najozjiji zvez z obstoječimi zavodi in drugimi napravami, ki so bile prete last pokraininske ali deželne samouprave, in ki predele bržkone v last oblastne samouprave, tam bo tedaj oblastna samouprava z ozirom na prenos lastinske pravice glede teh zavodov in naprav pač v najkrajšem času morala prevezeti tudi upravo teh zavodov in naprav in to tembol, ker bodo država skupala se ostresti vseh manj nujnih finančnih bremen. In gotovo so stroški glede pospeševanja lokalnih koristi v smislu zakona o oblastni in sreski samoupravi pač predvsem stvar lokalne oblastne samouprave in ne države. Seveda pa vsporedno ali skupno delovanje oblastne samouprave in države ni izključeno.

Olastna samouprava bo pa po svojih originalih izvirjevala deloma tudi posle, ki imajo izrazit značaj opravila javnega gospodarstva ali javne vlasti (oblastni posli). Ti posli so objednani dolžnosti oblastne samouprave, in jih more takoj, ko se konstituira oblastna skupščina in oblastni odbor ter se postavijo potrebeni oblastni samoupravnim uradnikom, preveriti oblastna samouprava. Semkaj spada n. pr. pretres in odobritev proračunov občin, katerih občinske doklade na neposredno davke presegajo 50% Začasno, dokler se ne izdajo novi zakoni o samoupravi občin in mest, toliko časa bo oblastni odbor odnosno oblastna skupščina tudi še po starih zakonih izvrševala omni nadzor in ono disciplinsko vlast nad občinami, ki je prej pripadala deželnemu zboru kranjskemu, štajerskemu ali koroskemu.

Iz gorenjega sledi, da ima mnogo poslov pokrajinske uprave, kakor tudi mnogo poslov pokrajinskih oddelkov poedinih ministrov na neposredno davke presegajo 50% Začasno, dokler se ne izdajo novi zakoni o samoupravi občin in mest, toliko časa bo oblastni odbor odnosno oblastna skupščina tudi še po starih zakonih izvrševala omni nadzor in ono disciplinsko vlast nad občinami, ki je prej pripadala deželnemu zboru kranjskemu, štajerskemu ali koroskemu.

Oni posli, ki ne bodo prešli na oblastno samoupravo, preidejo pač na oblastno samoupravo velikega župana v Ljubljani in v Mariboru. Gledate časa, kdaj naj preidejo posli na oba oblastna župana, je treba razlikovati med pokrajinsko upravo na eni strani in med pokrajinskimi oddelki poedinih ministrov na drugi strani.

Jedna od mnogih.

Velj.
Podolgovata senca preobloženih vojakov, ki so imeli odrevene noge, zavite leve roke, z oledenelimi bočnimi strahovi v pogashenih očeh, je dospela pod noč na božični dan iz bolnišnice v svoje selo in ni znala nič jasnega povedati materi svojega tovariša, ali morda ni imela moči, da bi kaj več rekla.

Megle se po zverinsko spuščajo po strmih podnožjih klancev nizvod; mrak jim hitti naproti.

Krik gavranov z zamrlega potoka, okrasenega z brušenimi ocurki, naglo kliče druge krokare.

Na ledih razigranega vetrja se poda, skoči, se šalijo valovi svetlaste snežeče prasine. Stara, oddalena goščava šumi, preti. Psi na dvorišču civili, sled volka ih vznemirja.

Somrak se zblje na oknih nizkih prilini. Samo iz ene izbice prodira svetlo snopik skoč odprtino in nemirno drhti na modrikasti zamrli površini.

Počrneli, dolgi, mršavli prsti zlagajo po beleni zavitku nekoliko dišečih jabolk in prigšče orehov; povrh ovočja košček pograže in trdega sira; vrhu vsega dvojca pisanih volnenih nogavic in dve zakrapne preobleke, ki diši po opranem perilu.

S prvimi žarki hladnega sonca se jači. Ona pri vrati dolge, ta instrene bolniške zgradbe.

Vsi ji delajo pot. In vsi jo spremljajo ter pazljivo vodi.

Nikdo nje ne govori.

Mati nješesar ne vprašuje — sluti vse.

— Rado!

— Mati!

Tišina zadrljava dih.

— Mati, oči sem izgubil.

— Oči!

In Ona tedaj brez solz, brez vzdihov spušča pozorno, polahko svezenj z zalofi kraj postelje svojega slepega sina in govori z glasom ene od mnogih srbskih mater:

— Četudi, sinko! Ti si eden Izgubil ali, ali zato so mnogi Izpregleddali.

Proslava 50 letnice beogradskoga Narodnega gledališča.

— Beograd, 17. januarja (Izv.) Beogradsko narodno gledališče proslavlja na pripust, a kolikor toliko svečan način petdesetletnico svojega kulturnega in nacijonalnega delovanja. Program slavnostnih dni je določen na tri dni. K proslavi so bili povabljeni zastopniki narodnih gledališč iz vse države, zastopniki važnih kulturnih institucij, kakor tudi zastopniki slovenskih gledališč. Vabilo se so odzvali poleg zastopnikov domačih gledališč tudi slovanski odpolanci slovenskih gledališč v Pragi, Brnu, Plzni, Varšavi in Sofiji. Včeraj zvečer je bil v narodnem gledališču prvi dan proslave. Pisatelji in dramatični Branislav Nušić, načelnik umetniškega oddelka v ministru prostovje, je otvoril svečnostno predstavo s kratkim govorom, v katerem je očrtal kulturno zgodovino beogradskega gledališča. Nato se je uprizorila kraljka igra, »Pred pozorištem«, dramatični prizor, ki ga je Branislav Nušić predril nalačaš za današnjo proslavo in ki kaže razvoj beogradskega gledališča od prvih početkov l. 1869. do danes, dalje so bili dani prizori iz dela Jovana P. Popovića »Beograd nekada i sada«. Predstavo je zaključil dramatični prizor iz Dragaševičevega »Hajduka Veljka«.

Za današnji dan je v narodnem gledališču določena Nušićeva premiera drame »Nahod«, ki slika tragedijo v veličastno narodno prošlost iz časov carja Dušana in kraljeviča Marka. Jutri tretji dan proslave se zaključijo svečnosti z opero »Prodana nevesta«.

Snočni slavnostni predstav je prisostvoval tudi kralj Aleksander s princem Pavlom, kakor tudi člani vlade, odlični predstavniki civilnih in vojaških oblasti in diplomatični kor.

Voljni manifest demokratske stranke.

— Beograd, 17. januarja (Izv.) Demokratični tisk danes v celoti objavlja voljni manifest demokratske stranke.

Manifest nosi naslov »Jugoslovenski narod«, ter je podpisani od vseh bivših 86 demokratiskih poslancev.

Manifest je bil že včeraj popoldne razdeljen beogradskim novinarjem in časopisnim poročevalcem. Splošno je v Beogradu manifest napravil dober vtis. Politični krogi naglašajo predvsem okolnost, da je manifest v polemičnem delu naperjen edinole proti radikalni stranki, s katero bodo demokratije imeli glavno borbbo in da manifest ostale stranke populoma ignorira. Jutranji radikalni tisk k manifestu še ni zavzel stališča. Priskrivkovi je, da radikalna stranka ostro reagira na ta manifest.

Manifest najpreje predvsem navaja dosedanje politično in parlamentarno delovanje demokratske stranke, naglaša vzvijene ideale narodnega edinstva, politične svobode, državljanske enakosti in gospodarskih pravic. Na podlagi teh idealov se je demokratska stranka borila v parlamentu ter priborila vidovdansko ustavo. Demokratska stranka pa se je tudi borila proti vsem razdaljnima elementom. Borila se je proti razudnosti od zgoraj, proti reakciji od desne in demagogiji od leve. Demokratska stranka je vedno hotela biti moralični steber, na katerega naj se naslanja vse, kar je zdravo v politični sredini. Večina manifesta pa je končno posvečena politiki radikalne stranke. Koncem manifesta so podane temeljne smernice politike demokratske stranke z apelom na narod, da je od nega dne 18. marca 1923. odvisno, ali bo ta dan — dan popolnega ujedinitvenja in dan osvobojenja od radikalne tiranije in samovolje. — Značilno je, da se manifest niti z besedico ni dotaknil perečega hrvatsko-srbskega spora, ki je vendar glavna zapraka naši notranji konsolidaciji. In vendar se je trdilo, da bo manifest spregovoril tudi o hrvatskem vprašanju. Kako je to, da je ta važna točka izostala? Je pač zopet zmagal Pribičev upliv, ki sploh ne pozna hrv. vprašanja?

Jugoslovenska nacijonalistična mladina in volitve.

— Split, 15. jan. (Izv.) Glavno vodstvo Jugoslovenske nacijonalistične mladine je izdalo navodila, kako ima Jugoslovenska nacijonalistična mladina nastopati pri dočasnih volitvah. Nacijonalistična mladina ne bo v principu nastopila samostojno s posebnimi kandidatimi. Dolžnost mladine pa je, da s svojim delom primomore k temu, da pridejo v narodno skupščino nacijonalno in moralno kvalificirani redilci in da nastopajo povsed proti analiziranim in antidaravnim elementom. Jugoslovenska mladina ima podpirati državljanske stranke, katerih programi slični na temelju absolutne narodnega jedinstva integratne Jugoslovenske in edinstvene državne organizma. Tam, kjer stoji več državljanskih strank v borbli, ima Jugoslovenska mladina podpirati ono stranko, katera program je najbližji programu nacijonalistične mladine. Dalje je vedno

Jugoslovenske nacijonalistične mladine po poročilih delegata četniškega udruženja sprejelo temelje za formiranje edinstvene fronte v obrambi države in naroda proti notranjim in zunanjim neprijateljem.

Radikalna stranka in Stojan Protić.

— Beograd, 17. januarja (Izv.) Nočnji politični dogodki zadnjih dni so jasno pokazali, da je razkol med glavnim odborom radikalne stranke in Stojanom Protićem populoma definitiven. Beogradsko politično javnost računa že s tem, da je med Stojanom Protićem in Nikolom Pašićem izključen vsak kompromis pri bodočih volitvah. Stojan Protić je na znano okrožnico glavnega odbora radikalnim organizacijam odgovoril v daljšem članku, ki vsebuje 14 točk. Glavni odbor radikalne stranke so imeli tekom včerašnjega dneva daljše konferenco, kakšno takliko naj zavzame radikalna stranka napram Protiću. Prevladovalo je splošno prepričanje, da se razdor med obema strukama ne more zadržati in da je treba odločno nastopiti proti Stojanu Protiću. Današnji »Balkan« poroča na podlagi informacij iz radikalnih vrst, da se je ministrski predsednik Nikola Pašić včera odločil, da ne sprejme kandidature v Sremu in Banatu, ampak, da nastopi kot nosilec radikalne liste oziroma kot kandidat v vseh enih volilnih okrajin, kjer namerava Stojan Protić nastopiti. Po poročilu »Balkana« je torej pričakovati, da bo Pašić nastopil v Protićevi starci trdnjavni v Kruševcu. Stojan Protić namerava predvsem samostojno kandidirati v Banatu in Velikem Bečkeriku. Z ozirom na sedanji položaj je jasno, da začne Stojan Protić populoma samostojno volilno borbo in da oficijelno proglaši ustanovitev neodvisne radikalne stranke.

Italijanski ministrski svet.

ITALIJA NAPRAME FRANCOSKI OKUPACIJI. — MUSSOLINI O VELIKEM FAŠISTOVSKEM SVETU. — TRST PRISTANIŠČE ZA IZSELJEVANJE. — PROGRAM ZA POMORSKO OBRAAMBO ITALIJKE DRŽAVE.

— Rim, 16. januarja (Izv.) Včeraj se je vršil ministrski svet, v katerem je najprej ministrski predsednik Mussolini podal svojo izjavilo glede stalnega Italije napram francoški zasedbi ruhrskega ozemlja. Rekel je, da je Italija podala Franciji samo svojo politično in tehnično solidarnost, ker je posila na ruhrske ozemlje svoje inženirje. Gledate protiangleske kontinentalne bloke izjavila, da tako blok ni, in je italijanska vleda Franciji samo navedovala, da naj kolikor mogoče omogoči značaj ruhrskega vprašanja in da naj se tekom zasedbe ne odtegne možnosti za sklepamo sporazumov. Ako bi se tak sporazum, ki bi prinesel Evropi mir realiziral, bi se ne mogel izvršiti po Mussolinijem inmenju brez Anglie.

O velikem fašistovskem svetu izjavila predsednik Mussolini, da je to izključno politični organ, ki pa ne posega po specifično vladnem terenu, marveč vrši svoje funkcije poleg vladnega delovanja, katero bo podprtih in izpolnivat v korist Italijanskega naroda. V razpravi o izseljevanju sklene ministrski svet, da se imenuje dr. Grandi, že generalna podstajnika v izseljeniški službi, da se raztegne do konca, ki pa se sedaj ne vlogo vloga blizu, da se ne more braniti glede na znane napade. Ravnateljstvo pa dobro ve, da Kristian ni pridelal v inozemstvo niti enega grama blaga, določenega za potrebe vojske in ministrstva socialne politike; da ni nujesar razvlek s posestva, marveč stalno doprinal ter napravil red in skoropadljivo gospodarstvo.

Verjamemo g. Kristianu, da je prišel na posestvo Belle in načelniškim namenom in da ga je hotel tudi izvrševati po svoji volji, ali pričela se je nečuvana kampanja načelnišča Žida dr. Rabina, ki pa ni nastopil službe. Dr. Gregorek je Slovenec! Kristian je dobil od generalnega ravnateljstva državnih posestev na svojo vlogo odgovor,

v katerem pravi ravnateljstvo, da ga ne more braniti glede na znane napade. Ravnateljstvo pa dobro ve, da Kristian ni pridelal v inozemstvo niti enega grama blaga, določenega za potrebe vojske in ministrstva socialne politike; da ni nujesar razvlek s posestva, marveč stalno doprinal ter napravil red in skoropadljivo gospodarstvo.

Verjamemo g. Kristianu, da je prišel na posestvo Belle in načelniškim namenom in da ga je hotel tudi izvrševati po svoji volji, ali pričela se je nečuvana kampanja načelnišča Žida dr. Rabina, ki pa ni nastopil službe. Dr. Gregorek je Slovenec! Kristian je dobil od generalnega ravnateljstva državnih posestev na svojo vlogo odgovor,

v katerem pravi ravnateljstvo, da ga ne more braniti glede na znane napade. Ravnateljstvo pa dobro ve, da Kristian ni pridelal v inozemstvo niti enega grama blaga, določenega za potrebe vojske in ministrstva socialne politike; da ni nujesar razvlek s posestva, marveč stalno doprinal ter napravil red in skoropadljivo gospodarstvo.

Verjamemo g. Kristianu, da je prišel na posestvo Belle in načelniškim namenom in da ga je hotel tudi izvrševati po svoji volji, ali pričela se je nečuvana kampanja načelnišča Žida dr. Rabina, ki pa ni nastopil službe. Dr. Gregorek je Slovenec! Kristian je dobil od generalnega ravnateljstva državnih posestev na svojo vlogo odgovor,

v katerem pravi ravnateljstvo, da ga ne more braniti glede na znane napade. Ravnateljstvo pa dobro ve, da Kristian ni pridelal v inozemstvo niti enega grama blaga, določenega za potrebe vojske in ministrstva socialne politike; da ni nujesar razvlek s posestva, marveč stalno doprinal ter napravil red in skoropadljivo gospodarstvo.

Verjamemo g. Kristianu, da je prišel na posestvo Belle in načelniškim namenom in da ga je hotel tudi izvrševati po svoji volji, ali pričela se je nečuvana kampanja načelnišča Žida dr. Rabina, ki pa ni nastopil službe. Dr. Gregorek je Slovenec! Kristian je dobil od generalnega ravnateljstva državnih posestev na svojo vlogo odgovor,

v katerem pravi ravnateljstvo, da ga ne more braniti glede na znane napade. Ravnateljstvo pa dobro ve, da Kristian ni pridelal v inozemstvo niti enega grama blaga, določenega za potrebe vojske in ministrstva socialne politike; da ni nujesar razvlek s posestva, marveč stalno doprinal ter napravil red in skoropadljivo gospodarstvo.

Verjamemo g. Kristianu, da je prišel na posestvo Belle in načelniškim namenom in da ga je hotel tudi izvrševati po svoji volji, ali pričela se je nečuvana kampanja načelnišča Žida dr. Rabina, ki pa ni nastopil službe. Dr. Gregorek je Slovenec! Kristian je dobil od generaln

Volitve v „Pokojninski zavod za nameščence“ v Ljubljani.

V edinic II., III., IV. službodajcev je bila vložena le po ena sama kandidatna lista. Za izvoljenje se proglašajo vsi kandidati, napisani na tej listi. V teh strokovnih edincah sploh ni treba oddajati glasov.

Delegati so slediči:

V II. edinici »Trgovina in špedicija« lista »Zveza trgovskih gremjev.«

Delegatje: 1. Ivan Jelačič ml., trgovec v Ljubljani, 2. Rudolf Sternbeck, trgovec v Celju, 3. Andrej Sarabon, trgovec v Ljubljani, 4. Ivan Avsenek, član načelstva »Gospodarske zvezze« v Ljubljani, 5. Jerko Spavent, solastnik pomorske agencije, Dubrovnik.

Namestniki: 1. Franc Urbanc, trgovec v Ljubljani, 2. Josip Perdan, trgovec v Ljubljani, 3. Josip A. Milišić, trgovec v Splitu, 4. Vekoslav Finžgar, glavna zalogu duhanu v Celju, 5. Ludovik Šef, trgovec v Mariboru.

V III. edinici »Rudarstvo in kovinska lista »Zvezze industrijev.«

Delegatje: 1. Rikard Skubec, 2. inž. Avgust Heinrich, čeb ravnatelj Trboveljske premožkopske družbe v Ljubljani, 3. inž. Josip Boncelj, ravnatelj strojne tovarne in livačne v Ljubljani, 4. dr. Fr. Windischer, član upravnega sveta Kranjske industrijske družbe v Ljubljani.

Namestniki: 1. Inž. Josip Pavlin, sodružnik premogokopne družbe v Libo-Petrovčah, 2. Inž. Ign. Šega, upravni svetnik Strojne tovarne in livačne v Ljubljani, 3. Inž. Simon Radnaj, ravnatelj Trboveljske premožkopske družbe v Ljubljani, 4. Hinko Pogačnik, tovarnar, Ruše pri Mariboru.

V IV. edinici »Ostala industrija in obrt« lista »Zvezze industrijev.«

Delegatje: 1. Peter Kozina, tovarnar v Ljubljani, 2. Alojzij Križnič, generalni ravnatelj tovarne »Drava« d. d. v Mariboru, 3. Marko Ferič, solastnik tvrde Gilardi & Betlizza v Splitu, 4. Inž. Milan Šuklje, upravni svetnik Stavbne družbe d. d. v Ljubljani, 5. Fran Bonač, tovarnar v Ljubljani, 6. Fran Golob, družbenik tovarne pohištva »Vintgar«, Vič pri Ljubljani, 7. Dr. inž. Milan Vidmar, družbenik tovarne »Transformator« v Ljubljani, 8. Karel Čeč, ravnatelj Katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani.

Namestniki: 1. Josip Costaperaria, upravni svetnik tovarne olja in barv v Ljubljani, 2. Jakob Zadravec, lastnik parnega milna v Središču, 3. B. Anton Torre, upravitelj tovarne »Sardina« d. d. v Splitu, 4. Fran Pavnikar, tesarski mojster v Ljubljani, 5. Dr. Ciril Pavlin, generalni tajnik Združenih papirnic Vevče pri Ljubljani, 6. Makso Hrovatin, lastnik tiskarne v Ljubljani, 7. Konrad Gologranc, stavbenik v Celju, 8. Anton Krejčí, ravnatelj za dušik d. d. v Rušah pri Mariboru.

V edinici I. in IV. službodajcev sta bili vloženi po dve kandidatni listi in sicer nepolitična in gospodarska lista: Združeni službodajalci, ter lista, ki so jo vložili mladini. Te listi je volilna komisija potrdila. Veljavni so le glasovi, ki se bodo oddali za eno teh list.

KANDIDATJE LISTE: »ZDRUŽENI SLUŽBODAJALCI.«

V edinici I. »Denarni zavod:«

Kandidatje: 1. Dr. Roman Ravnikar, prokurist Jadrske banke v Ljubljani, 2. Dr. Fran Pavlin, podpravnatelj Kreditne banke v Ljubljani, 3. Dr. Mirko Božič, prokurist Zadružne gospodarske banke v Ljubljani, 4. Dr. Franjo Roslin, predsednik ravnateljstva poslovnice v Mariboru, 5. Ivan Elsner, podpredsednik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, 6. Dr. Josip Berček, podpravnatelj Gradske štednice v Splitu.

Namestniki: 1. Riko Jug, podpravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, 2. Milan Kenda, prokurist Trgovske banke v Ljubljani, 3. Fran Kržan, ravnatelj Ljudske poslovnice v Ljubljani, 4. Drago Kraft, ravnatelj Poslovnice v Celju, 5. Anton Kraft, prokurist Zadružne zvezze v Ljubljani, 6. Jurij Vrčan, prokurist Pučke trgovske banke v Splitu.

V edinici V. »Vsi ostali poklici.«

Kandidatje: 1. Rihard Šenšnik, lekarnar v Ljubljani, 2. Inž. Matvej Kosmač, član načelstva Samostojne Kmettske stranke v Ljubljani, 3. Dr. Josip Jerič, odvetnik v Ljubljani, 4. Dr. Adolf Golla, predsednik okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, 5. Franc Čeček, veleposestnik v Splitu.

Namestniki: 1. Aleksander Hudovernik, notar v Ljubljani, 2. Ernest Kralj, član načelstva SKS v Sevnici, 3. Franc Gorozanc, stavbeni podjetnik in župan Žužemberškega urada v Konjicah, 4. Ivan Račič, predsednik krajevne organizacije NSS v Mariboru, 5. Dr. Josip Hacin, odvetnik v Ljubljani.

Volitve v Pokojninski zavod za nameščence so se nreke! 5. februarja se vrši v Ljubljani skrutinj oddanih glasov.

Pokojninski zavod že razpošilja glasovnice. Glasovnice so tako prirejene, da je zajamčena tajnost glasovanja. Če glasovnice ne prejmete ali jih izgubite, zahtevajte glasovnice od volilne komisije!

Gre za starostno oskrbo vaših nameščencev, gre za podpore bolnim in onemoglim nameščencem, njih vdovam, maternam in sirotom! — gre za denar, ki ga kot zavarovalne premije plačujete v prvi vrsti v službodajalcu!

1. Izpolnite vse glasovnice, ki jih prejmete pravilno, t. j. ne z imenom kakega kandidata ali nosilca liste, ampak z nazivom edine nadstrankarske liste, ki je:

»**ZDRUŽENI SLUŽBODAJALCI.**« 2. Zalepite glasovnice pravilno, t. j. tako, da »volilni odrezek« ostane neodtrgan in nezalepiljen, sicer je glasovnica neveljavna.

3. Pravilno izpolnjene glasovnice oddajte takoj zanesljivemu zupniku, ki jih bo skupaj z drugimi glasovnicami sigurno poslat v Pokojninski zavod v Ljubljani, ali pa jih takoj pošljite, eventualno pripomočeno, direktno na »Volilni komisiji Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani, po možnosti v eni kuverti z ostalimi glasovnicami, ki jih zberete med delodajalci vaše edinice (kategorije) za listo: »Združeni službodajalci.« Če pošljete glasovnice direktno volilni komisiji, frankirajte pismo zadostno, sicer so glasovnice neveljavne, ker bi jih volilna komisija ne sprejela. Uporabite od Pokojninskega zavoda do poslano vam kuvert.

Centralni akcijski odbor
»Združenih službodajalcev.«

steršč je namreč splošno strašilo, splošen bavbar. Vsi se ga boje, ker ne vedo, na katero stran bo udaril. Najbolj pa se ga boje njegovi nekdanji dolgoletni politični priatelji, med njimi pa zopet naibolj njegov nekdanji pobratim dr. Korošec. Ta že ve, zakaj. Ko je takoj po sestavi prve vlade poslal dr. Šusteršč takratnemu podpredsedniku vlade dr. Korošcu ono iskreno - prijateljsko pismo, v katerem ni olupševal svoje prošlosti, objavljal pa, da bo lojalen državljani nove Jugoslavije ter prosil dr. Korošca, da mu izposluje dovoljenje za povratek, takrat ni smatral čisti in nemotljivi podpredsednik vlade in dolgoletni priatelj za potrebo, da bi mu odgovoril. Če vemo, da je dr. Šusteršč v obči napravil Korošca za političnega pravaka, bomo verjeli, da nekdanji gromovnik klerikalne stranke ne bo pri volitvah baš z rokavicami nastopal proti svojemu nekdanjnemu varovancu. Zato je dr. Korošec, čim se je vrnil iz Severne Bačke, kjer je že vstopil zagotavljal dotičnim Bunjevcem, da je vera v nevarnost, takoj stopil v Beograd in g. Protot, da ga vpraša, kako imajo radikalci kakšen pakt z dr. Šusterščem. G. Protot mu je odgovoril, da za to vedo samo »službeni radikalci«, na kar je dr. Korošec ves v skrbih odpotoval v Ljubljano, krepko odločen, da branil sveto vero v bloku s - komunisti.

= Komunisti v Sloveniji in volitve. Iz Beograda nam poročajo: Kakor je znano, je beogradskim komunistom vladala zabranila samostojni nastop pri volitvah v narodno skupščino. Po informacijah v vladnih krogih pa ta prepoved za samostojni nastop komunistov ne velja za vso državo. Posamnim podatoma po lastnem predarku zabranijo ali krajinskim vladam je dano na svobodo, dovoile samostojni nastop komunistov. Zato se čuje, da na primer vlada na Hrvatskem ne bo delala nobenih ovir, ako nastopijo komunisti s svojimi lastnimi kandidatnimi listami. Tudi glede Slovenije se domneva, da vlada ne bo delala težkoč, ako postavijo komunisti svoje lastne kandidate. To neenako stališče nasproti komunistom se opravičuje s tem, da se je samo glede srbskih komunistov dokazalo, da so v stalnih zvezah z inozemstvom, dočim ostali komunisti ne kažejo tako izrazito svojih revolucionarnih ciljev.

= O madžarskem vprašanju je postal za »Prager Presse« bivši češkoslovaški poslanec dr. Ivan Dérer dalšo izjavo, iz katere posnemamo nastopno: Ali mislite, da daje razdeljenia Madžarske k nastopanju njenih vladajočih krogov kako moralno podlagu? — Ne! — Madžarska ni bila razdeljena, etnična Madžarska obstoji vendar še dalje in je s preobratom šele zadobi svojo neodvisnost. Madžarska je pri Mohaču ravno tako izgubila svojo državnost, kakor Češka v bitki na Beli gori, dočim pa se je Češka borila na strani antante in si je tako pribovala svojo neodvisnost, je bila Madžarska deležna svoje neodvisnosti klub njenemu porazu. To, kar je danes Madžarska, je najrodonitveni del Evrope in ako bi se ona energija, ki se zapravila za irredentistično propagando in za sovraštvo proti drugim narodom, porabila za produktivno delo, bi bila Madžarska po svojem položaju, po svojih vodnih cestah in komunikacijah ena najbolj cvetočih dežel v Evropi. Za madžarski narod je sedanja Madžarska zadosti velika, za madžarsko aristokracijo seveda premala in previleksa rakitična glava potvarja ude, ki vedno fantazira, ker se ne počuti dobro v sedanjih mejah. Samo ako se madžarski narod osvobodi te aristokracije in sedanega režima, bo mogoče plodovito sožitje z drugimi državami. Samo potem bo mogoč pravil mir za Madžarsko, za sosedne države in za Evropo.

= Vsička šola za češke žurnaliste. M. S. Denik v Mor. Ostravi poroča, da bo na izrečno željo Masarykovo še letosno leto ustanovljena visoka šola za žurnaliste in sicer že v mesecu februarju. Z upravo imenovane šole sta povrjenja dva ravnatelja, namreč: vseučiliški profesor bivši minister dr. Gruber in pa urednik »Narodnih listov Jos. Peniček, bivši dunajski korespondent Slov. Naroda.«

= Angleška javnost in francosko-nemški konflikt. Kakor je znano, angleška vlada v reparacijskih zadevah ne stoji popolnoma na strani Francozov in se očito protivi francoskim rezialisjam v Porencu. »Daily Mail« se je obrnil na angleško javnost, da izvede mnenje glede francosko-nemškega sporja ter priobčuje dolge kolone dopisov o tej zadevi. »Niti en odstek naših korespondentov ne stoji na strani naše vlade,« piše uredništvo. »Vsa publiku je uverjena, da je francoska akcija upravičena. Kar se tiče nas samih, smo mnenja, da je Francija ubrala pravo pot, ki je najbrž tudi edina pot, ki je morda. Uverjeni smo, da ta pot ni tako nevarna, kakor mnogi mislijo, in želimo svoji zavezinci najboljših uspehov.«

= Dr. Šusteršč kot strašilo. Dr. Ivan Šusteršč, tako piše beogradska »Pravda«, nekoč tako vsegamogočen, a sedaj samo bivši emigrant, ki se vrača v politično življenje, je vendar nekaj obdržal od svoje nekdanje moči. Dr. Šu-

GOSPODARSKI BOJ MED FRANCIO IN NEMČIJO.

ZASEDBA DORTMUNDA. — POINCAREJEVI RAZLOGI. — NEMSKI ODPOR.

— Pariz, 16. jan. (Izv.) Poincaré je zastopnik tiska izjavil, da je potrebna okupacija Dortmundu, ker je to mesto sedež električnih naprav, ki dobavljajo električno silo vsemu zasedenemu rubrskemu ozemlju. Dortmund pa je obenem tudi središče železniške omrežje. Poincaré je prepican, da bodo storjene odredbe prisilile nemško vlado k popuščanju.

— Dortmund, 16. jan. (Wolff.) Ob 11.45 dopoldne so vkorakala v sredino mesta prve francoske čete in sicer 1 stotinja. V tem času je krožil nad mestom aeroplana. Spodob dosedaj še ni bilo nobenih. Nadaljnje železniške čete sledje peš in po železnici. Dosedaj je zaseden samo glavni kolodvor.

— Dortmund, 16. jan. (Wolff.) Na poti iz Baropa proti Dortmundu korakajo francoske čete. V Wetteru nahajača se konjenica je odšla deloma proti Dortmundu, deloma pa proti Schwertu.

REPARACIJSKA KOMISIJA O KRIVDI NEMČIJE.

— Pariz, 16. januarja (Izv.) Pod predsedstvom Barthouja je danes repa- racijska komisija razpravljala o predlogih francoske vlade glede nadaljnje krivice Nemčije v zastalosti dobav. S tremi proti agleskemu glasu je komisija ugovorila, da je Nemčija od 12. t. m. na ukaz nemškega glavnega komisariata za dobavo premoga zastala v dobavi in na ukaz vlade tudi v dobavi živine. Komisija je daleč razsodila, da je Nemčija od 12. t. m. dalje kršila glede dobav premoga in živine § 17. odstavek 2 dopolnila v verskih mirovini pogodb.

ODPOR LASTNIKOV RUDNIKOV.

— Essen, 17. januarja (Izv.) Lastniki rudnikov so odločeni še nadalje vztrajati pri svojem odporu proti dobavi premoga Franciji in Belgiji. odločeno so odkloniti vsak nadaljni poziv za dobavo, tudi če bi za to bili stavljeni pred vojno sodišče.

— Berlin, 16. jan. (Izv.) Vladni komisar za premog, ki je najvišja avtoriteta v Nemčiji, ki vodi produkcijo premoga, je obnovil vsem premogovkom prepopred, da bi dali še nadalje Franciji in Belgiji premog, tudi ne proti plačilu s strani pariške in bruselske vlade. Včeraj se je imela vršiti sela med komisijo lastnikov rudnikov in medzvezniško komisijo inženjerjev. Pred sestanjom so nemški delegatje povedali francoskim inženjerjem, da so dobili iz Berlina omenjeno prepopred, katere se hočajo strogo držati in vsled tega odpada veljavnost v sobot sklenjenega sporazuma. Francoski zastopnik Costle je nato napisal nemški delem pismo, v katerem zahteva brez pogojno nadaljnjo delatev premoga. Nemški zastopniki so nato izjavili, da se bodo ravnili po ukazu iz Berlina in samo po nemških zakonih. Delavski zastopniki so povedali kontrolni komisiji, da zaseba ne more dati nič drugega, nego močno zmanjšanje prodejnine. Delavci so nato značili delovni čas na 8 ur, tako da odoade vsakemu izredno delo, kar bo v velikansko škodo snoljni produkciji na vsem zasedenem ozemlju.

— Pariz, 16. jan. (Havas.) Sklep glede 24urne edreditve zaplenjenja premoga, je bil na poročilu nekega lista storjen zato, ker so nemški industrijski bili sklenili 16. t. m. obnoviti premogovne datave.

VELIKO POVPRŠEVANJE PO ANGLEŠKEM PREMOGU.

— London, 15. januarja (Wolff.) Okupacija rubskega ozemlja ima za posledico vedno večje zahteve po angleškem premogu. Narod je iz Francije, Amrike in Nemčije se postala tako velik, da so sklenili podjetnički uvesti v rudniški mesto Turno Surovo delovno dobo.

Krvavi konflikt v Bochumu.

VEČ MRTVIH IN TEŽKO RANJENIH. — KOMUNISTI NAPRAM FRANCOZOM.

— Berlin, 16. jan. (Izv.) V Bochumu je pršlo v nedeljo, zvečer do krvavi demonstracij. Francoski volaki so streljali na množico najprej z navadnimi, potem pa s strojnimi puškami. Prva poročila naznavajo dva mrtvca in okoli 20 težkih ranjencev. Ves popoldan so množice demonstrirale, proti večeru pa se je zbralo okoli 20.000 oseb pred magistratom kjer je pršlo do večerka kričanja in sovražnega nastopanja proti Francozom. Iz množice je padlo na vojaštvu kamenje. Do polnoč so trajali nemški učilci, in francoska oblast jih ni mogla udrušiti. Komunisti so se ves čas držali ob strani, trenutno so prepevali svojo mednarodno himno in klicali proti francoskim volakom: »Živ

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1923.

— Kako sruje dr. Kukovec na prednji blok? Dr. Kukovec si je ustvaril lep načrt za ustanovitev na prednjega bloka, ki bi imel glavno nalogo, da mu zavaruje njegov poslanški mandat. Ta svoj načrt je hotel sprva izvesti z lepo. Zato se je obrnil, poln sladih besed in obljuh, na samostojno kmetijsko stranko in na narodne socialiste, hoteče jih na lep način izvabiti v svojo lopo. Ker pa sta obe ti dve stranki snubilca predobro poznali, sta mu dali košarico. Nato je skušal svoj načrt oživovtoriti na zaplotniški način — s spletkami in intrigami. Napotil se je v Brežice, zasejal tam razdor med samostojne kmete, hoteče s tem dobiti vsaj del kmetijcev na svojo stran. Toda tudi ta nakana se je dr. Kukovec klavno ponesrečila. Zato je sedaj mož hud, zelo hud, da bljuje ogenj in žveplo. Česar ni mogel dosegči ne zlepja, ne s spletkami, hoče sedaj doseči zgrada. Zato naslavljiva v svojem mariborskem telesnem gledalištu na naslov narodnih socialistov, ki jih smatra za glavne krivce, da se mu ni posrečil njegov projekt, to le stupeno, obenem pa tudi ginaljivo epistolo: »Gospodu Brandtnerju naj njegovi somišljeniki predočijo pot njegovega odsejse v zadnjih mesecih, da bode razumeli, do kam je že dosegel. Predočijo naj mu, da je pomagal dosegči z zagrebškim kongresom zbranljene demokratske stranke, vsled česar so srečno dobili vladu države radikalci sami, ki menda niso boliši, nego je bil prejšnji režim z udeležbo jugoslovenskih demokratiskih idealistov. Spominjajo naj narodnosocialnega poslanskega kandidata na hazardno igro v Ljubljani, kjer se je solzal z užaljenim demokratskim uskokom in dosegel zmago klerikalcev in komunistov. Sedaj je stopil Brandtner v zadnjo metamorfozo, da iz slovenskega gromovnika in pasjoniranega branitelja neodrešenih bratov postane razredni borcez za internacionalno komunistov in socialistov. Takega baš na narodno vročih tleh v Mariboru poleg nemškega kandidata še mnino rabimo. Mi z žalostju ugotavljamo, ta žalostni konec demokratičnih disidentov. Do načrtovanja samozatajevanja smo do zadnjega hina pričakovali, da razredniki najdejo slovensko srce in se najdejo z nami na delu za aktualni gospodarski in upravni program na narodni meji. Mi še nismo v posesti odklonilnega odgovora. Še zmrjavamo pripravljeni ti struji pomagati — zasigurati mandat v Sloveniji. Če ga rajše iščejo v internacionall, srečna vam pot in v Bogom! Naš narod je dovoli trezen, da vas bo mogoč prečisti, če mora proti naši volji tako biti.« Voda mladino se po nenotrebnem razburja. Demokratični disidenti in narodni socialisti ne potrebujejo njegove domoci, da se uveljavijo v narodu. Volitve na bodo pokazale, v koliko je dr. Kukovec upravičen nastaviti tako samooblastno, da si prisvojiti deli in zasigurati mandate drugim, ki je vsej javnosti notorično znano, da je prav on tisti, ki boli kakor vsi potrebuje, da mu drugi obranijo in zasigurajo mandat.

— Volitve v višji šolski svet. Udrženje jugoslov. učitelstva, poverenštvo Ljubljana priporoča v »Učiteljstvu Tovarišču za volitve v višji šolski svet te-le kandidate: za okraje Mežiška dolina, Marenberk, Maribor (okolična in mesto), Sv. Lenart, Ljutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ormož, Ptuj, Slovenigradec in Konice kot člana 1. Ivan Tomazič, nadučitelji v Mariboru; 2. Anton Gnas, ravnatelji na Dolu pri Hrastniku, kot namestnici 1. Marija Godec, učitelica v Limbušu, 2. Jania Miklavčičeva, nadučitelica v Kranju; za okraje Šmarje-Rogatec, Šoštanj, Slovenska Bistrica, Gorini Grad, Celje, Vransko, Laško, Kožice, Brežice-Sevnica, Krško, Novo mesto in Litija kot člana 1. Anton Gnas, ravnatelji na Dolu pri Hrastniku; 2. Luka Ježenc, ravnatelji meseč. sole v Ljubljani, kot namestnici: 1. Jania Miklavčičeva, nadučitelica v Kranju; 2. Ika Wasche, učitelica v Ljubljani; za okraje Kočevje, Logatec, Ljubljana (mesto in okolica), Radovljica, Krani, Kamnik in Črnomelj za člana 1. Luka Ježenc, ravnatelji v Ljubljani 2. Ivan Tomazič, nadučitelji v Mariboru, kot namestnici 1. Ika Wasche, učitelica v Ljubljani in 2. Maria Godec, učitelica v Limbušu.

— Dar kraljevske dvojice. Kralj in kraljica sta darovala »Materinsku udrženje 10.000 D in izrazila obenem željo, da naj nosi v »Materinsku udrženje ena zibelka ime kralja in ena ime kraljice.

— Proslava Pasteurja. V spomin in proslavo Luis Pasteurja, velikega učenjaka in dobrotnika slovešta, ki je začrtal poto novi, eksperimentalni mikrobiologiji, podl smernice za moderno aseptiko, objasnil bistvo raznih

nalezljivih bolezni ter dal sloveštvu lek proti strašni bolezni stekline, se vrši ob priliki stoletnice njegovega rojstva javno ljudsko predavanje in dne 20. januarja t. l. v veliki dvorani Mestnega doma. Predava g. dr. Šimec, šef bakteriološke stanice. Začetek ob pol 20. zvečer. Vstopnina prvič v slojno prijazno vabljeni.

— Zadužnica za pokojnino Drvoto. V župni cerkvi Marijinega Oznanjenja se je vršila danes ob 10. dopoldne svečana zadužnica za pokojnino opernemu pevcu Josipom Drvoto. Cerkev je bila načrtana polna občinstva, znak splošne priljubljenosti, ki jo je užival pokojnik v Ljubljani. Zadnega obreda so se med drugimi udeležili generalni konzul Češkoslovačke dr. Otakar Beneš, vlačni zastopnik in načelnik ministrstva prospective dr. Skaberne, zastopnik mestne občine dr. Milijant Zarnik, politički ravnatelj dr. Gustin, nadalje polnoštivno zbrani igralci opernega v dramskega gledališča in mnogobrojni zastopniki raznih oblasti. Na sredi razsvetljene cerkve je stal mogočen katafalk, okoli katerega je gorelo 12 sveč. Med žalnim obredom je na koru svirala gledališki orkester, operni zbor pa je pokojnik zapel slednjekrat v slovo v srce segajoče žalostinke. Ob 11. je bila zadužnica z žalostinko »Vigred se povrne« končana.

— Poroča. Bivši član načega gledališča g. Franta Bohuslav, ki je bil v vojni težko ranjen in je nato oslepl, nam sporča iz Prage, da se 25. t. m. ob 9. dopoldne poroči pri okrainem glavarstvu na Smižovu z gdeno. Ando Homolko. — Danes pomladne se je poročil trgovec z lesom v Radečah g. Jakš z go. Berndtovičem, trgovko v Ljubljani. Bilo srečno!

— Zavetišče za češko gledališko igralce. Kakor poroča »Divadlo«, bodo še to pomlad pričeli v Zbraslavu z zidanjem zavetišča za stare in onemoge pokrajinske igralce. Člani Nar. divadla so ustanovili društvo za stavbo zavetišča češkoslovaškemu gledališkemu osobju v časten Vojanov spomin, čigar protektorat je prevzel prvoosrednik Masaryk.

Stavbišče je društvo poklonil lastnik zbraslavskih graščin Barton.

Kakor utegne biti več ali manj znano, je bil

ravnatelj Vojanov oni Češki klub, ki je na

vso moč propagiral založbo zavetišča češkoslovaškemu gledališkemu igralcem.

— Zahvala. Odbor pevskoga društva »Ljubljanski Zvon« se iskreno zahvaljuje vsem posestnikom Silvestrovemu večeru za njih udeležbo in se posebej vsem, ki so darovali dobitke za srečeval. Cisti dobitek edine naše zabavne pribreditev je leta je bil namenjen fondu za izdajo novih skladb. Naklonenost občinstva je društvo omogočila, da vrši svojo dolžnost najbolj.

— Zahvala. Odbor pevskoga društva

»Ljubljanski Zvon« se iskreno zahvaljuje vsem posestnikom Silvestrovemu večeru za njih udeležbo in se posebej vsem, ki so

darovali dobitke za srečeval. Cisti dobitek edine naše zabavne pribreditev je leta je bil namenjen fondu za izdajo novih skladb. Naklonenost občinstva je društvo omogočila, da vrši svojo dolžnost najbolj.

— Zahvala. Bolnički očesnega oddelka

Splošne bolnice v Ljubljani izrekamo tem potom naškriveno šo zahvalo preblagemu

gospodu primarju in vsem blagim dobrotnikom za tako lepo prirejeno in uspešno božično in imenovanim oddelkom. Zahvaljujemo se za trud in požrtvovalnost vsem igralcem, deklamatorjem in pevcom, ki so s svoimi izvajalci pač marsikako dušo zazibali v pozabljene in nenege gorja. Zopet smo spoznali, da se žive ljudje, da še bješči srca za trpeče bližnje, tudi v teh viharnih časih, ko je vsak sebi navadno najbolj. To nas je ganilo, kaže videli smo, da ne nosimo mi vse teže svetega brezne, sami temveč da vedo drugi zanj in da nas skušajo razbremeniti; zato se pa s hvaljevnimi srči oziramo nane in želimo, da jim v povračilo bodi Bog.

— Tvrda »Zlatarka« v Celju je že

skorodogradila lepo moderno stanovanško hišo. Pred grofico, katera je namenena za stanovanja njenim uslužencem. Tu-

di pri palači Jadranske banke v Aleksandrovici ulici se dela nadaljujoče in hite obnovi se tekmo tega leta oddani stanovanjskim namenom. Mestna občina pa prične takoj v spomladji z gradnjo velike mestne stanovanjske hiše v Razlagovi ulici, ki bo obsegala 27 modernih stanovanj. Stavbene načrte je izdelal arhitekt Costaperaria v Ljubljani. Ko bodo te nove stavbe oddane njenih svrham, je upati, da se bo vsaj nekoliko omilila v našem mestu stanovanjska beda.

— V vzviševanju stanovanjskih na-

jemljin v Celju vlada še vedno zmedene razmere. Nekateri hišni posestniki brezrزو zvišujejo načrtnine. Primeril se je slučaj, da je neki hišni posestnik zvišal načrtnino za stanovanje obstoječe iz ene sobe in kuhinje v kateri mora imeti stranka lasten štedilnik od 90 kron na 190 Din. Takih primerov je vse polno. Čudimo se, da nekateri posestniki nimajo popolnoma niti srca za svojega najemnika. Drugi hišni posestniki pa so se zopet izrazili, da sploh ne zvišajo načrtnine in ostanejo pri starem. Takih je seveda malo. Najemniki se tem neprimerno zvišaniem seveda ne pokorijo in bo končno take pretirano zahtevi razdeljeno stanovanjsko razsodisce.

— Vlomilci so poskušali v eni zadnjih

noči zopet svojo srečo v neki trgovini na Cankarjevi cesti v Celju. Bili pa so prepovedani, da predno se jim je posrečilo kaj od-

nesti.

— Neprevidnost z orozjem. V pisarni

dr. Kalana v Celju se je pri snaženju sa-

mokrass ustreli vodja pisarne Albert

Medvedček. Kroglja ga je zadebla v levo

ramo in tam občutila. Prepeljal so ga v celjski bolnični.

— V Celju je bil aretiran bivši avstrijski oficir dr. Arnulf Kogler, ravno, ko se je hotel odpeljeti z vlakom. Kogler je puštil nekega našega vojaka med vožnjo Velikovec - Celovce prizvani na vik na slednji prostrelj grozne muke, Kogler, ki

ima na vesti še več sličnih zločinov, svoja dejanja tajti. Kdor bi mogel o nem sporočiti kaj natančnega, naj to javi policii v Celju.

— Poštna zveza med D. M. v Polju in Ljubljano. Začetniši s 1. januarjem t. l. se je poštna zveza med D. M. v Polju in Ljubljano v toliko spremeniла, da odhaja poštni voz vsak dan iz D. M. v Polju in sicer ob 7. uri prihaja v Ljubljano ob 7.50, iz Ljubljane pa odhaja poštni voz ob 8.15 ter prihaja v D. M. v Polju ob 9.15. Popoldanska poščista (samo za pisemske pošiljke) je ostala neizpremenjena.

— Pastva steklina v Mariboru. Na Roški cesti v Mariboru je stekel pes ugriznil štiri osebe. Prepelane so bile v bolnično. Oblasti so izdale stroge varnostne odredbe.

— Občinski odbornik kaznovan. Maribor, občinski odbornik iz Krčevine pri Mariboru, je dobil 13. avgusta 1. l. pri okrajnem glavarstvu za sebe in za tri druge someščane več koruze po 5 K kg. Okrajno glavarstvo pa mu je tudi izročilo 10 kg koruze, katero naj bi Bezak izročil sliromašnemu Jožefu Hrvatu in sicer brezplačno. Bezak je koruzo sicer izročil, toda zaračunal je Hrvatu koruzo kakor drugim po 5 K kg. Bezjak je bil ovaden in pri okrajnem sodišču v Mariboru radi goljufije obsojen na tri dni strogega zapora. Ker mu to ni bilo všeč, se je pritožil, trdeč, da ni imel namena ogoliti Hrvata. Pri vzklenki razpravi 16. t. m. pa ni dosegel, ker je okrožno sodišče zavrnilo nujno vzklic in potrdilo prvotno odsodbo.

— Vinčičar okradla svojega gospodarja. Alojzij in Marija Kaisersberger sta služila kot vinčičarji v Perkovi graščini pri Ptuju in sta tamkaj vzela po večkrat najboljšega vina in ga nosila na svoj dom. Ko je upravitelj Pavel Šega vprašal Kaisersbergerja, zakaj je vedno manj vina, mu je ta odpovedal, da je vrok sred. Ker pa je Šega prepridel, da ta trditve ne odgovarja resnicu, jih je ovadil in v svoji občini.

— Pomoč literatom na Poljskem.

Zborovanje poljskih literatov in plastičkov je predložilo parlamentu nastopno resolucijo: Visoka zbornica naj blagovoli odrediti, da vsak umetnik, ki je dosegel šestdesetletno starost in je celo življenje žrtvoval delu, publikaciji svojih umotvorov in nima premoženja, ki bi mu zadostovalo na staru leta, dobi od države subvencijo v znesku prejemkov vsejšega državnega uradnika. Teh kandidatov za subvencijo ne bo na Poljskem več kot 25 in ta vzvišena humanitarna odredba ne bo otežila državnega budžeta.

— Pomoč literatom na Poljskem.

Zborovanje poljskih literatov in plastičkov je predložilo parlamentu nastopno resolucijo: Visoka zbornica naj blagovoli odrediti, da vsak umetnik, ki je dosegel šestdesetletno starost in je celo življenje žrtvoval delu, publikaciji svojih umotvorov in nima premoženja, ki bi mu zadostovalo na staru leta, dobi od države subvencijo v znesku prejemkov vsejšega državnega uradnika. Teh kandidatov za subvencijo ne bo na Poljskem več kot 25 in ta vzvišena humanitarna odredba ne bo otežila državnega budžeta.

— Pomoč literatom na Poljskem.

Zborovanje poljskih literatov in plastičkov je predložilo parlamentu nastopno resolucijo: Visoka zbornica naj blagovoli odrediti, da vsak umetnik, ki je dosegel šestdesetletno starost in je celo življenje žrtvoval delu, publikaciji svojih umotvorov in nima premoženja, ki bi mu zadostovalo na staru leta, dobi od države subvencijo v znesku prejemkov vsejšega državnega uradnika. Teh kandidatov za subvencijo ne bo na Poljskem več kot 25 in ta vzvišena humanitarna odredba ne bo otežila državnega budžeta.

— Pomoč literatom na Poljskem.

Zborovanje poljskih literatov in plastičkov je predložilo parlamentu nastopno resolucijo: Visoka zbornica naj blagovoli odrediti, da vsak umetnik, ki je dosegel šestdesetletno starost in je celo življenje žrtvoval delu, publikaciji svojih umotvorov in nima premoženja, ki bi mu zadostovalo na staru leta, dobi od države subvencijo v znesku prejemkov vsejšega državnega uradnika. Teh kandidatov za subvencijo ne bo na Poljskem več kot 25 in ta vzvišena humanitarna odredba ne bo otežila državnega budžeta.

— Pomoč literatom na Poljskem.

Zborovanje poljskih literatov in plastičkov je predložilo parlamentu nastopno resolucijo: Visoka zbornica naj blagovoli odrediti, da vsak umetnik, ki je dosegel šestdesetletno starost in je celo življenje žrtvoval delu, publikaciji svojih umotvorov in nima premoženja, ki bi mu zadostovalo na staru leta, dobi od države subvencijo v znesku prejemkov vsejšega državnega uradnika. Teh kandidatov za subvencijo ne bo na Poljskem več kot 25 in ta vzvišena humanitarna odredba ne bo otežila državnega budžeta.

— Pomoč literatom na Poljskem.

Zborovanje poljskih literatov in plastičkov je predložilo parlamentu nastopno resolucijo

Julijska krajina.

Narodni svet. V Gorici so se stali zastopniki političnih organizacij za Goriško, Trst in Istro, da sestavijo Narodni svet za Slovence v Italiji. Dne 11. m. se je položil prvi temelj težko pričakovani narodni instituciji.

Slovensko žensko društvo v Gorici otvorili v kratkem tečaj za praktično šivanje in krojenje za gospodične. Obenem se otvorili tudi tečaj za francoski jezik, ki bo imel oddelek za začetnike in višji oddelek.

Slovenčina pregnana iz cerkve Sv. Antona Padovanskega v Trstu. Škof Bartolomasi je odpravil slovensko službo božjo iz imenovane cerkve. To je zadnji njegov korak proti Slovencem, preden zapusti Trst. V nedeljo je bila zjutraj še maša s petjem v slovenskem jeziku. Po končani maši se je naročilo pevkam, da k blagoslovu jim ni treba.

Ceno se proda

DOBRO OHRANJEN FRAK.
Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 561

Lep, krasen lestenec
CENO NAPRODAJ.

Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 590

Lovska psica,

7 mesecev starca, SE PRODA.
Poizve se: Novi Vodmat štev. 115.
595

Meblovana soba,

event. s hrano, SE ODDA za honskemu paru. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 586

Moško kolo,

dobro ohranjeno, SE PRODA.
Poljanski nasip (prisilna delavnica — pri vratarju). 563

Iščem službe hišnika.

Sem oženjen ter imam enega otroka. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 566

Prodajo se

radi prevelike številke (41) enkrat rabljeni, nizki, BELI PLATNE.

NI SOLNI. Cena 400 K.

Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 565

Plesnega učitelja

za pouk posameznika ISČE go pod. — Ponudbe z navedbo hororija pod »Plesni učitelj/560« na upravo »Slov. Naroda«.

PRODASTA SE

dve novi plesni toaleti
(dunajski modeli) za mlajše gospodične. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 577

Soba s hrano

v novi hiši, SE ODDA takoj dve ma gospodičnama. — Cena sobi 2000 K. — Hrana po dogovoru. Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 567

Kot gospodinja

ZELI VSTOPITI V SLUŽBO pri starejšem gospodu vdova z deset letno hčerkijo. — Ponudbe pod »Postna/604« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Mlajšega, dobro izvežba nega trgovskega pomočnika
SPREJME TVRDKA
F. TERDINA, Ljubljana.

569

Trgovski pomočnik,

22 let star, vojaščine prost, izuren v špeceriji in lesni stroki, želi PREMENITI MESTO, da bi opravljal tudi potniške posle. Ponudbe pod »Agilen/564« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Pozor trgovci!

Radi družinskih razmer SE PRODA dobro vpeljana TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM, v večjem industrijskem mestu Slovenski. — Potreben kapital K 300 400 tisoč. — Ponudbe vposlati pod dobro »Bodočnost/572« na upravo »Slovenskega Naroda«.

več priti. Popoldne je prišlo kakor po navadi v cerkev polno slovenskih vernikov. Ko so spoznali, da je slovenska služba božja odpravljena, so vzdignili v cerkvi velik hrup in nato odšli. Mnogi so rekli, da se ne vrnejo več v cerkev, v kateri ni prostora za njihov jezik. Prav imajo!

Podporno društvo za dijake na realki v Idriji je imelo pred kratkim svoj redni občni zbor. Število pokroviteljev se je zvišalo na 22. Deželni odbor goriški je preteklo leto daroval društvu 5000 lir. Društvo je imelo lansketo večje dohodek, kakor vsako prejšnje. Obdarovanih je bilo z denarnimi podporami, obleko in obutvijo 90 dijakov. Dohodkov je bilo 11.649,96 lir, stroškov pa 5248,48 lir. Izvoljen je bil stari odbor. Predsednik društva je ravnatelj g. Fran Žnidaršič. Odbor se nadeja, da se ohrani naklonjenost podpirateljev društva tudi v novem poslovnu letu.

Razne stvari.

* Strelj iz vlaka za snežene kepe. Na progi železnice Newyork Central so se igrali pretekli mesec trije slovenski 15 let-dečki s snegom in se pridno kepali, vrgli pa so kepe tudi na vlak, ko je mimo pridal. Radi tega je iz zadnjega voza na vlaku nekdo sprožil revolver proti dečkom in zadel 15 letnega Frana Medveša tako nevarno, da so ga morali odpelati v bolnico. Policija je takoj uvedla priskavo in clevelandski policijski predstojnik je izjavil, da se vendar ne smi streljati na otroke, ki se igrajo s sneženimi kepami. Sicer je ta navada neprimerna, vendar ni nikak zločin in tako polici je dobit v roke onega, ki je streljal, pride pred sodnijo in bo strogo kaznovan.

* Zanimiva zgodovinska najdba v Egiptu. Anglež lord Carnavon je po osemletnem trudopolnem delu, ki ga je vrnil v velikim paratom in še več imi troški našel v »Dolini kraljev« grobne kamne vladarja Tutenkhamena. Egipologji soglašajo v tem, da je izkopina za znanost neprecenljive važnosti, morebiti najvažnejša, kar

se jih je kdaj našlo. Kralj Tutenkhamen, ki je vladal od l. 1358 do 1350 pred Kr., je član XVIII. dinastije. Vrata negovega groba nosijo njegov lastni pečat. Ko so jih iskalci odkrili, so mislili, da jih Izra pokopa na Tutenkhamenovega še nikdo ni odpril. Pri natančnem ogledovanju pa so ugotovili, da so vrata morale biti odprtia že kmalu po Tutenkhamenovi smrti, kajti nosijo še drugi pečati grobnih nadzornikov kralja Ramza IX. Od tega časa pa do danes, torek nad 3000 let, grob prav gotovo ni bil odprt. — Po otvoritvi grobni vrat se je nudit iskalcem nad vse zanimiv prizor: dve prostorni predstobi, ki vodita v notranjost groba, sta bili natrpani z načrtilne širme stvarni neprecenljive zgodovinske vrednosti. Krasna posoda, dragoceno pohištvo, štirje vozovi, okrašeni z dragimi kameni, vse to je ležalo krizem v obeh prostorih. V grob so morali vdteti, naibarbji kmale po kraljevi smrti, tatovi, ki pa so vzel s seboj menda le zlatino. Vse ostale dragocenosti so pustili v grobu. Poročilo o notranosti groba še ni doseglo v Evropo.

Poizvedbe.

Zgubila je revna vdova Din. 115 pokojnine 16. t. m. popoldne med 3. in 4. uro od glavne pošte do Kolodvora. Poštnika se naproša naj denar odda upravi »Slovenskega Naroda«.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Davčni uradnik.

Zelim zvezce z dobro verziranim davčnim uradnikom, ki bi mi proti honorarju urejeval od časa do časa vse davčne zadeve, kot dohodnina, prometni davek itd. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Davčni uradnik/602«.

Plesni učitelj

za moderne plese SE ISČE za tekrat na teden. Naslov pove uprava »Sl. Nar.« 544

Trgovska hiša,

dvonadstropna, na prometni tok ki v sredini Ljubljane, SE PRODA. — Dobro vpeljani trgovski lokal, skladischa, kleti in hlev tekmo dveh mesecev razpoložljiv. Ponudbe pod »Ugodna cena na A. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sedmica 5. 491

Zaradi smrtnega sručaja se da TAKOJ V ZAKUP kompletno opremljena

kolarska obrt

v večjem kraju na Štajerskem (Jugoslavija). — Nečak 100 m² dobro izsušenega kolarskega in brezovega lesa v zalogni. — Je to v tem kraju edina kolarska obrt. Več pove: Gottfried KREBS, Villach, Widmannsgasse 42 (Kärnten).

Dama traži mebliranu sobu

ZA DVA MESECA.
Ponude Hotel »Sloven« 508

Strihni,
svež, dosvetljen — Drogerija A. KANC, Ljubljana, Židovska ulica 1. 512

Prodam
osem mesecev starega PSA čiste volče pasme. — Jože CERNELIC, Poklek, pošta Podšreda. 490

Kupi se
dobro ohranjena železna BLA, GAJNA št. 1 ali 2. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 494

Krojaški pomočnik
ISČE SLUŽBE, najraje kje na deželi. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 505

SPREJME SE prvorstna moč nadstrojnika
v večji pivovarni. — Samo prima referenca. — Ponudbe pod »Strojnik/504« na upravo »Slov. Naroda«. 507

V najem se odda košnja
za dobo petih let v bližini Šmarne gore. Sena se nakosi okrog 4000 kilogramov. — Ponudbe na upravo »Slov. Nar.« pod »Šmarna gora/140c. 477

Sprejme se prodajalka
ZA MOKO; pridna, poštena. — Vsa oskrba v hiši. Plača po dogovoru. Nastop takoj. — Ponudbe na: K. ZUPANC, valčni mljin, Sevnica. 603

Kontoristinjo,
večjo slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter strojepisja in knjigovodstva, SPREJME tvrdka LAMPRET, Krekov trg 10, Ljubljana. — Plača in nastop po dogovoru. One, ki znajo tuje jezike, imajo prednost. 619

Korespondentinjo,
samostojna, starejša moč z znanjem slovenskega, nemškega, ev. italijanskega jezika, dobra strojepisja, SE TAKOJ. SPREJME. Prosi se navedbo referenca. — Ponudbe pod »Veletrgovina«, poštni predel 27. 557

STAREJSIKA, IZKUŠENEGA obratovodja
za daljnovidne visoke napetosti in transformatorske postaje ISČE Elektarna Fala, Maribor, Aleksandrova cesta 14. — Samo prvorstne moči se naj oglašijo. 549

Kompanjon
za staro solidno podjetje, dobra branža, zanesljiv, značajan, ki bi bil sposoben in imel veselje do kupitve ega potovanja z 300.000 do 1.200.000 Din SE SPREJME. Ponudbe pod »Poštenoste«, poštno le žete, Ljubljana.

PRODA SE kompletna lekarna
(lepe orehove steklene omare, tehnice, 150 posod [Standgefässe] z napisili in zdravili, menzure, skledice [Reibschen] i. dr.) ter veliko zdravil. — Vprašati pri: Dr. GREGORIČU, Novo mesto. 582

Razpis
SLUŽBE TAJNIKA pri Okrajni hranilnici v Konjicah. — Prošnja 1. februarja 1923; nastop po možnosti 1. marca 1923. Plača po dogovoru. 607 Ravnateljstvo.

Prodajamo na debelo
SLAMO (prešano in v snopih), SENO, KROMPIR, FIZOL in OTROZE po povoljnih cenah. Hrvatska Seljačka Zadruga Bartolovac kraj Varaždina. 571

50.000 Din posodim

na I. stavek zemljišča ali hiše. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Posojilo/557«.

Primerno meblovanlo sobo
v sredini mesta ISČE SOLIDEN GOSPOD. — Ponudbe pod »Treznost/547« na upravo »Slov. Naroda«.

Zidarski polir,
samostojen in energičen, SE ISČE za Ljubljano. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Št. 484«.

Proda se stavbna parcele
(860 m²) V MESTU.
Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 392

Stavbišče za vilo
ob kanalizirani cesti SE PRODA po 40 Din za 1 m². — Ponudbe pod I. M. 40/368 na upravo »Slov. Nar.«.

Proda se
cnonadstropna vila z vrtom v sredini Ljubljane. Uprava se: Tehnična pisarna, Krekov trg 10/I, Ljubljana. 425

Prazna soba
s posebnim vhodom SE ISČE s 1. februarjem, event. tudi takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Prazna soba/509c«.

Proda se
NOVA SALONSKA OBLEKA in SMOKING za srednjo postavo ter moderni lastasti ČEVLJI št. 41. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 477

Proda se agilen družabnik
za večjo dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom na deželi v svoji lastni hiši, Za TAKOJ. Potreben kapital 300.000 kron. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 510

Strojevodja
z izpitom za ozkotirno železnično. SE ISČE. Reflektira se samo na zanesljive izučene strojne ključavnice. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Stev. 455«.

Hlapec
za vsa hišna dela, krepak in trden, ki zna tudi ravnati s konjem, SE ISČE ZA TAKOJ. Plača 250 Din ter hrana in stanovanje. — Ponudbe na: Ljekarna PROCHE, Brčko, Bosne. 549

Kuharica,
ki zna dovršeno kuhati okusno meščansko hrano, SE ISČE ZA TAKOJ. Mesečna plača 300 Din. Ponudbe, če mogoče s sliko, na: Ljekarna G. PROCHE, Brčko, Bosna. 548

Kmetijstvo,
obsegajoče 110 johov, od tega 70 johov sečnega

Klavirje
glasujev in popravila
solidno in tečne
ter gre tudi na
deželo.
Feliks Povše Ljubljana
Tržška c. 45

Obvestilo.

Obveščam slavno občinstvo, da kupujem
stare oblike, čevlje in pohištvo i. t. d.
Grem tudi na dom.

Dramè Martin,
Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 29.

Poceni se predaj njiva,
obsegajoča 3 jaha in leži ob deželni cesti Ljubljana-Smarno, odaljena 400 m zgoraj poljske šole.
Poizve se: Miko Stefanovič, Gorupova ulica 3/IL. 506

Knjigovodja-bilancist

z večletno prakso, zmožen slovenskega, nemškega in italijskega jezika. ISČE SLUŽBE. Ponudbe pod »Agilen/541« na upravo Slovenskega Naroda. 558

Proda se lepo posestvo

1 uro od Ljubljane! Hiša, dve gospodarski poslopji, sadni vrt, 9 parcel njiv in 9 lepo zaraščenih parcel gozda. — Cena skupno Din. 450.000. Pismene ponudbe pod „Resen kupec 450“ do 24. januarja na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 495

Smrekove in jelove blode

4, 5, 6, 7 in 8 metrov dolžina
MADRIERE 75/225 mm, 4 do 8 m dolžine
TRAME monte
kupi vsako množino družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Kralja Petra trg 8

Korespondentijo

zmožno slovenskega, nemškega, po možnosti srbohrvatskega jezika, stenografije in strojepisja, išče tukajšnje velepodjetje. Ponudbe pod „Perfektna“ na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

NAZNAKO.

našim cenj. odjemalcem DOLENSKE IN BELOKRAJSKE, katerim na ljubo smo odprli v

Novem mestu

podružnico naših amerikanskih

Singer šivalnih strojev

ter nudimo cenj. občinstvu vse za šivalne stroje potrebno kot: Singer olje, Singer Iglo, Singer svilo, Singer sukanec, Singer nadomestne dele etc.

S spoštovanjem
Singer Šivalni stroji, Bourne & Co.
Novo mesto, Glavni trg 45

Odvetnik**Dr. Fran Tomšič**

naznanja, da je otvoril svojo lastno pisarno v Mariboru, Aleksandrova cesta 43 (nasproti gl. kolodvora

**Pomladanski semenj
v Breslau (Vratislavi)**

od 11. — 14. marca 1923

Vsa pojasnila

o izloženem blagu, potnih in dopotovalnih listinah daje Breslauer Messe-Amt

ELIN, družba za električno indust. d.z.o.l.

ELIN gradi električne centrale.
ELIN proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke.

ELIN proktira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi z elektrotehniko.

Tehnične pisarne in zaloge:

LJUBLJANA, Dunajska cesta, palata Ljubljanske kredite, MARIBOR, Vetrinjska ulica 11.

Seno.

Graščina na Pragerskem ima na prodaj več vagonov prešanega prvovrstnega sladkega sena.

Stanovanje!

Vsled starosti bi ZAMENJAL stanovanje, obstoječe iz dveh sob z pritiklinami v 3. nadstropju modern hiše v bližini Južnega kolodvora v Ljubljani z enakim stanovanjem v pritličju ali prvem nadstropju v sredini mesta. Ponudbe pod »MODERNO/311« na upravo »Slov. Naroda. 506

Vila na prodaj.

Ima pet sob, klet, verando, balkon, postransko poslopje, sadni vrt in vrt za zelenjavo. — Kresna lega. — Od priško gimbazije semo pet minut oddaljeni. Stanovanje na rezpolago. VICAVA PRI PTUJU ST. 10. 11247

Prodaja jesenov

V nedeljo, 21. januarja t. l. ob 2. popoldne se bo prodajalo na dražbi več stoječih jesenov v Zalogu pri Steletu.

Skladišče

v Izmeri 80—120m², če mogoče s hlevom, se itčo v najem, event. se vzame v zakup dvorščice, kjer bi se mogla sezidati skladišča. Kupi se tudi za skloščno stavbo primerna parcela. Ponudbe pod »Zračno skladišče« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1.

Naznanilo.

Naznanjam, da izdelujem v lastni delavnici usnjeno suknje in blače. Imam v zalogi vedno narejene suknje. Blago dobro, cene zmerne. Gg. trgovcem popust.

Kristjan Premru,
krojač, Kranj. 463

Staro ljutomersko vino.

Letnik 1921, pravovrstna kvaliteta, ca. 200 hl ter ista množina letnik 1922, SE PRODA. Kupci, ki vzamejo tudi letnik 1922, imajo prednost. Cena in pogoji pri vognogradniku in trgovcu IVANU VESELIČU V ORMOŽU. 320

NOVOSTI ZA**PLESNO SEZIJO**

A. Šinkovič nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19

Naznanilo.

V soboto, dne 20. januarja ob 10. predpoldne se bo prodalo potom javne ustnime licitacije plus oferenti na jahtnici Nušakov kasarne v Trnovu 18 konjov in mezgov. Pogoji se bodo proglašili na licu mesta. Licitanti plačajo izven licitirane sote še 21/2% nabavne takse.

Predsednik komisije
konj. major Masek s. r.

SALAMA

prve ursie
sveže blago
povsem zrela

**dobavi se
povsod**

I. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Slavno zastopstvo za Slovenijo
R. BUNC IN DRUG
Celje — Maribor — Ljubljana

1. hrv. tvornica
saleme, sušenega
mesa in masti